Onderzoek Ondernemersfonds Geertruidenberg

De Raad Luistert – 15 april 2025

Introductie

Sandy Rog, Blaauwberg

- sandyrog@blaauwberg.nl

Adviesbureau in Leiden

Waarom een ondernemersfonds?

- De vereniging als groot goed, maar lopen vaak tegen hun grenzen aan
  - Voorbeeld Leiden
- Een instrument dat zich goed laat aanpassen naar de lokale omstandigheden
- Gebouwd op de bestaande collectieven in de gemeente
- Platform om samen op te trekken ten behoeve van gezamenlijke belangen
- Organisatiekracht die financieel is ondersteund

Inmiddels meer dan 50 gemeenten met een ondernemersfonds in Nederland

Hoe werkt het?

Voorstel aan de gemeenteraad, ondersteund door lokale ondernemers, voor:

- Verhoging van de OZB voor niet-woningen met een afgesproken tarief
- Meeropbrengst wordt 1 op 1 overgedragen aan stichting ondernemersfonds

In het voorstel aandacht voor:

- Inhoudelijke ambities, wat willen ondernemers ter hand nemen?
- Wijze van organisatie
  - Trekkingsrechten en/of gemeentebreed
  - Samenhang met bestaande netwerken

Algemene spelregels

- Fonds is een regelvrije ruimte, volkomen bestedingsvrijheid ondernemers
- Het brede doel is stimuleren vestigingsklimaat, rekening houdend met diverse (lokale) belangen
- Onafhankelijke stichting beheert het geld in één kas
- Er worden afspraken met de gemeente vastgelegd in een convenant, met daarin o.a.:
  - Non-interventiebeginsel
  - Non-substitutiebeginsel
  - Transparante verantwoording

Wat levert het op?

- De bestaande collectieven in Geertruidenberg krijgen beschikking over een langjarig investeringsbudget
- Binnen het fonds geldt volledige bestedingsvrijheid, ondernemers kiezen zelf de best passende wijze van organisatie. Ook mag er worden gespaard
- De organisatiegraad in de hele gemeente krijgt een boost
- Het fonds kan de goede samenwerking met de gemeente bekrachtigen. De gemeente krijgt er een sterke gesprekspartner bij

Wat levert het op?

- Hefboom om investeringen aan te trekken. Kan worden ingezet als private cofinanciering bij subsidieaanvragen
- Er is sprake van een breed, aantoonbaar collectief
  - Relevant bij diverse (grote) vraagstukken, waaronder energietransitie
- Geen ‘freeriders’ meer, iedere ondernemer betaalt naar rato mee.
  - En ‘meebetalen=meebepalen’, iedere ondernemer kan zich melden bij het collectief

Wat gebeurt er binnen fondsen?

- In de meeste fondsen is een ontwikkeling in bestedingen zichtbaar
  - Eerste generatie: Praktische voorzieningen, korte termijn
  - Tweede generatie: Professionalisering, (middel)lange termijn belangen, sectorale cross-overs, aanboren cofinanciering
  - Derde generatie: Visie-gedreven, eigen agenda ontwikkeling, lokale belangen regionaal verankeren, structurele cofinanciering

- Belangrijke thema's in de gesprekken tot nu toe:
  - Energietransitie
  - Onderwijs-Arbeidsmarkt
  - Mobiliteit

Voorbeelduitwerking van een fonds

- Bijdrage van 70 euro per 100.000 WOZ-waarde, te verdelen over eigenaar (55%) en gebruiker (45%)
- Bij een bedrijfspand met een WOZ-waarde van € 300.000 zou de jaarlijkse opslag voor een Ondernemersfonds neerkomen op € 210. Hiervan betaald de eigenaar €115 en de gebruiker €95

Ervaringen met deze tarieven uit andere fondsen:

1. Individuele draaglast blijft overzichtelijk
2. Er is toch een substantiële opbrengst voor het collectief

Geraadpleegde partijen

- KHN
  - Zien geen meerwaarde in het fonds. De behoeft aan een collectief wordt begrepen, maar hebben zelf voldoende aan het huidige, eigen collectief. Zijn tegen nog een verhoging van belastingen
- VOG
  - Zien veel mogelijkheden in de komst van een fonds, zou een impuls zijn voor het organiserend vermogen van de hele gemeente. Een breed collectief biedt kansen om stappen te zetten op belangrijke thema's.
- ZLTO
  - Zien geen zinvolle mogelijkheden voor een ondernemersfonds, voldoende aan het huidige eigen collectief. Zaken zijn al geregeld of worden naar behoefte onderling opgepakt
- Brede bijeenkomst met diverse partijen
  - Staan positief tegenover het ondernemersfonds, kunnen investeringen mee worden gedaan die goed zijn voor het vestigingsklimaat. Lopen nu tegen beperkingen aan die ondervangen kunnen worden met een fonds. Zo loopt men nu subsidies mis en komt men niet aan tafel bij de netbeheerder.

Wat is de route naar een fonds toe?

De ervaring is dat er 3 zaken nodig zijn om het traject tot een succes te maken:

1. Een groep koplopers, ondernemers die nut en noodzaak van het fonds zien Gedeeltelijk gevormd in Geertruidenberg, maar ruimte voor uitbreiding
2. Een plan met contouren van lokale ambities, problemen, gewenste organisatie, type bestedingen, inbedding bestaande structuren, weging van draagvlak
3. Een lokale politiek die ontvankelijk is voor inhoudelijke initiatieven, waarde hecht aan de opinie in georganiseerde kringen, koersvast is

Toewerken naar een operationeel fonds in 2026

Wat is er al gedaan

1

15-04-2024

Informatiesessie EPG over mogelijkheden ondernemersfonds

2

Sept-Dec 2024

Individuele gesprekken met de lokale collectieven

3

15-01-2025

Brede bijeenkomst ondernemers bedrijventerreinen

4

27-01-2025

Terugkoppeling bevindingen EPG

5

14-02-2025

Tweede brede bijeenkomst organisaties en bedrijventerreinen

6

18-02-2025

Themasessie Ondernemersfonds voor college van B&W

7

17-03-2025

Derde brede bijeenkomst organisaties en bedrijventerreinen

8

Maart 2025

Algemene informatieverstrekking via gemeentekanalen

9

April 2025

Interne bespreking EPG - zoeken naar mogelijke tegemoetkoming

10

07-04-2025

Openbare informatiebijeenkomst op initiatief van VOG

11

April 2025

Ondernemers en organisaties ontvangen per post een informatieblad

12

15-04-2025

De Raad Luistert

Wat gaan we nog doen

13

April-Juni 2025

Verbreden oriëntatie - Gesprekken met stakeholders (o.a. non-profit)

14

Mei-Juni 2025

Openbare bijeenkomsten georganiseerd vanuit de gemeente

15

Mei-Juni 2025

Optioneel: ondersteunen bijeenkomsten van de collectieven

16

Juli 2025

Oplevering oriëntatieonderzoek Blaauwberg

17

Sept 2025

Besluit college of het ondernemersfonds wordt voorgelegd aan de gemeenteraad

18

Nov 2025

Voorstel gemeenteraad

19

Nov-Dec 2025

Bij positief besluit: Convenant tussen gemeente en fonds

20

Vanaf Dec 2025

Op- en inrichting van het fonds

21

2026 - 2031

Actief Ondernemersfonds Geertruidenberg

22

2031

Evaluatie en besluit voortzetting van het ondernemersfonds

Zijn er nog vragen?